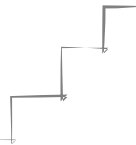

Stichting Stadsherstel Gorinchem
Jaarverslag

2015

INHOUD

Voorwoord	2
Van de Bouwgroep	4
Van de PR-commissie	7
Van Stichting Holtzfonds	11
Bestuurszaken	15
Financieel overzicht SSG	20
Gerealiseerde projecten	26
Colofon	27

VOORWOORD

2015 is al weer achter de rug, opnieuw een jaar in het teken van ons bijzondere project aan de Hazewindhondstraat. Een jaar waarin ik de voorzittershamer mocht overnemen van Inge Burg. Ook een jaar waarin ons bijzondere bestuurslid Bert van 't Land een welverdiende zilveren Schouderklop kreeg van de gemeente Gorinchem.

De verdere uitwerking van de plannen van de Hazewindhondstraat bleek nog al wat voeten in aarde te hebben. Letterlijk want naast het uitvoeren van het bodemonderzoek op de historisch als waardevol aangemerkte locatie hebben wij als bestuur ook de handen uit de mouwen gestoken om het stadstuintje met de monumentale Tulpenboom op te schonen en te ontdoen van overtollig groen. Ook de slopers hebben zich niet onbetuigd gelaten door de panden nr. 8 en nr. 10 met de nodige voorzichtigheid en vakkundigheid te slopen om de verdere ontwikkeling van het bijzondere gebied in de binnenstad mogelijk te maken. In de uitwerking van dit ambitieuze project tot een definitiever schetsontwerp is ontzettend veel tijd gestopt door de Bouwgroep en Maurice Architecten. Vele malen overleg, bijstelling van de plannen en onderzoek naar de verschillende mogelijkheden - met daarbij de kwaliteit hoog in het vaandel - leiden straks tot een fraai stadsbeeld waar Gorinchem trots op kan zijn.

Ook in 2015 heeft het Stadsherstelbestuur weer vernieuwing ondergaan. Inge Burg heeft na tien en een half jaar afscheid genomen van de SSG. Wij danken haar voor haar betrokkenheid en inzet en vinden het jammer haar te moeten missen. Gelukkig zijn er in 2015 ook twee nieuwe bestuursleden toegetreden, wij konden Renate Giesbers en Annemarie Vermaak verwelkomen in ons bestuur.

Uiteraard kwam u ons weer tegen op de Open Havendag of tijdens onze jaarlijkse bijeenkomst in de Schuilkerk. Deze terugkerende evenementen staan ook in 2016 in de planning. 2016 wordt een bijzonder jaar. De stichting bestaat 40 jaar en wij willen terugkijken naar wat er in die jaren tot stand is gebracht voor Gorinchem en haar bewoners.

Heel graag spreken wij hier onze dank uit aan u en onze donateurs voor uw bijdrage aan de stichting en daarmee aan onze mooie stad.

Jeroen Vinckers, voorzitter

Mede namens:

Geert Drijver (Bouwgroep)

Renate Giesbers (PR)

Bert van 't Land (Bouwgroep)

Matthias van Mourik (PR)

Marcel de Ruiter (Bouwgroep)

Hans Schuurbijs (secretaris)

Saskia Voest (Bouwgroep)

Kees Vork (penningmeester)

Annemarie Vermaak (PR)

VAN DE BOUWGROEP

Hazewindhondstraat

Het leek misschien stil daar aan de Hazewindhondstraat, maar in de tussentijd werd hard gewerkt aan de planontwikkeling. In 2015 is veel gebeurd in de Hazewindhondstraat. Voornamelijk op papier, maar toch. Er is met verschillende mensen gewerkt aan het gezamenlijke doel: het plan rondkrijgen en vasthouden aan SSG-kwaliteit. Die kwaliteit is een niet beschreven, maar algemeen bekend fenomeen. Goede, mooie huizen willen wij maken. Woningen voor de toekomst. Plekken waar mensen fijn kunnen leven, binnen en buiten. Dat houdt ook in dat we duurzame huizen willen maken. Duurzaamheid, ook zo'n begrip dat vele betekenissen kent. Een van de belangrijkste voor ons is dat we panden met een geschiedenis willen behouden voor de stad. Een pand of een plek vertelt een verhaal. Als we het pand niet kunnen behouden, zoals in de Hazewindhondstraat jammer genoeg het geval is, proberen we een waardevolle invulling aan de plek te geven. Soms met een directe verwijzing naar het pand dat er stond en altijd met respect voor het verhaal van de plek. Goede huizen maken op ingewikkelde plekken in de stad, zoals hier, vergt tijd. Die nemen we dan ook. We willen het goed doen. Alleen zo kunnen we huizen met SSG-kwaliteit maken. En verkopen...

Woonbeurs stadhuis

Dinsdagavond 2 juni organiseerde de gemeente een woonbeurs in het stadhuis. Er stonden zo'n tien kraampjes waar makelaars hun nieuwbouwprojecten toonden. Ook wij stonden er met een vrolijke kraam vol Hazewindhond. Schetsen, plattegronden en jaarverslagen van 2014. Vele mensen waren geïnteresseerd in de woningen en gaven hun naam en telefoonnummer door. Deze zijn aan makelaar Woonaccent gegeven.

Na onderzoek door een constructeur bleken de garage en het huis op nummer 8 en 10 niet te redden. In april werden offertes aangevraagd en sloper Alting uit Leerboek vastgelegd. Buurtbewoners kregen van ons een brief met uitleg over de sloop, asbestverwijdering en de bouwkundige opnames die misschien in hun woning gemaakt zouden moeten worden. Het bedrijf Twinwind uit Woudrichem maakte deze bouwkundige opnames. Begin juli kon de sloop beginnen. Twee mannen werkten gestaag door in de zon en trokken veel bekijks. Voorzichtig werden laag voor laag, muur voor muur de garage en het mooie pandje op nummer 8 gesloopt. Het werk aan de rotte kies was begonnen.

Archeologie

Na sloop, asbestverwijdering en bouwvak startten 1 september de archeologen met graven. Zij gingen in dit als archeologisch zeer waardevol aangemerkte gebied op zoek naar de middeleeuwse stadsmuur die hier ongeveer gestaan moest hebben. In het conceptrapport uit april 2016 blijkt dat resten van houten palen zijn gevonden die mogelijk aan de stadsmuur gerelateerd zouden kunnen worden. Archeologische vervolgstappen zijn niet nodig. Het definitieve rapport zal in de toekomst via onze site te lezen zijn.

Uit het voorlopige rapport van Hollandia: "Er zijn binnen het onderzoeksgebied archeologische resten uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd aangetroffen. De archeologische resten uit de late middeleeuwen bestaan uit een stadsmuur en een opgebracht zandig kleipakket, met daarin aardewerk uit de 15e eeuw. Als de stadsmuur wordt afgebroken omstreeks 1580 en tot ca. 1750 verschijnt er een structuur, waarvan door het ontbreken van historische kaarten de precieze functie onduidelijk is. De grens van deze structuur zal in de 18e en 19e eeuw een perceelgrens worden, waar twee woonhuizen op komen. Van de woonhuizen zijn muurwerken, vloeren, kelders en een aspot aangetroffen. Ook is huishoudelijk afval aanwezig."

Archeologen in de Hazewindhondstraat

Ontwerp

Tijdens het ontwikkelen van de plannen besloten we om niet meer voor appartementen en woningen te kiezen, maar voor vijf of zes grondgebonden stadswoningen. Dit was een vrij rigoureuze keuze, maar ook een logische. De markt trok aan, er kwam meer vraag naar grondgebonden woningen zo leerden wij van de makelaar en appartementen werden al op meer plekken in de stad aangeboden. Architect Adelin Maurice ging met een vernieuwde opdracht terug naar de tekentafel: Ontwerp vijf aantrekkelijke grondgebonden woningen, waarvan twee nieuwbouw, met goede buitenruimte. Woningen die de toets aan welstand en bestemmingsplan kunnen doorstaan. Woningen die passen in de historie van Gorinchem, maar ook deze tijd vertegenwoordigen.

Overige activiteiten

De CAI-kast verplaatsen; de opdracht tot dienstverlening voor de makelaar vastleggen; asbest verwijderen; een lantaren aan een gevel verplaatsen; stroom opzeggen en aanvragen; uitzoeken van wie het plaatsje buiten bij pand 2 hoort (bij ons!); klimop verwijderen; een BUS-melding doen; onze relatie met de architect formeel vastleggen in een opdracht; steeds de STIKO (Stichtingskosten) aanpassen; bouwkundige opnames van belendende panden laten maken voor sloop 8 en 10; een brief voor de buurt schrijven en rondbrengen; lekkages op de eiergevel bespreken, lekkages in de Keizerstraat bespreken en laten oplossen; zoeken naar een nieuw bouwgroep lid; stormschade in pand Hazewindhondstraat repareren; onderzoek met de constructeur doen; een sloper die in het ziekenhuis wordt opgenomen een dag voor geplande sloop een kaartje sturen; grondonderzoek verrichten; verslagleggen van de laatste vergadering met eerste partijen; inloopavond bijwonen van de plannen in de Speelwaghen; vastleggen en doorgeven gegevens geïnteresseerden voor Hazewindhondstraat en op de valreep van het lustrumjaar ter inspiratie moodboards maken. Dat is de planontwikkeling van de Hazewindhondstraat, op naar 2016!

Met de versterking van de PR-commissie met twee enthousiaste leden Renate en Annemarie staat de SSG weer sterk voor de verdere promotie van de stichting en ons bijzondere project aan de Hazewindhondstraat.

Uitreiking jaarverslag 2014

Uiteraard werd ook dit jaar zoals gebruikelijk in de Schuilkerk aan de Langendijk, het jaarverslag uitgereikt, de eerste officiële handeling van onze nieuwe voorzitter Jeroen Vinckers. Dit jaar was het de eer om het verslag aan de nieuwe interim Burgemeester van Gorinchem Govert Veldhuijzen uit te reiken.

De muzikale omlijsting werd verzorgd door KLINK!. Voorafgaand aan de uitreiking van de stadsherstelprijzen werd er door Bert van 't Land een uitgebreide toelichting gegeven op de historische plek van ons project aan de Hazewindhondstraat en korte doorkijk naar onze plannen op die locatie. Kers op de taart was uiteraard de Zilveren Schouderklop die Bert van 't Land uit handen van de Burgervader mocht ontvangen.

Open Havendag 2014

De Open Havendag was een vrij winderige editie, wij deden ons best om de stembriefjes en presentatiepanelen van de Hazewindhondstraat op de kraam te houden. Toch wisten nog bijna tweehonderd mensen ons te vinden om op de door het bestuur genomineerde projecten te stemmen.

Genomineerde panden 2014

■ Woon- en winkelpand Langendijk 91
Het pand is totaal gerenoveerd de achterzijde is uitgebreid, er zijn dakkapellen geplaatst ten behoeve van de woonruimte en de voorzijde is voorzien van twee voordeuren, voor woon- en winkelfunctie.
Eigenaar en opdrachtgever: A.L. de Visser
Architect: Loor&Verkuil, Gorinchem
Aannemer: J. van Daalen, Gorinchem

■ Restaurant en appartementen hoek Grote Markt – Molenstraat
Pand kenmerkt zich door fraai gerestaureerde lijstgevel met raampartijen, voor de appartementen zijn dakkapellen geplaatst en is een nieuwe opgang aan de Molenstraat gerealiseerd.
Eigenaar: W.H. Sommer en Zonen Beheer
Architect: Maurice Architecten, Gorinchem
Aannemer: Van Zandwijk, Herwijnen

■ Woonhuis aan de Krommenhoek 1
Fraai hoekpand met lijstgevel, van binnen volledig gerenoveerd, de gevel is voorzien van kleur, fraaie opbouw aan de achterzijde op 1e en 2e verdieping met 'jalousie'-gevel.
Eigenaar en opdrachtgever: R.J. Visch
Architect: Maurice Architecten, Gorinchem
Aannemer: Van Zandwijk, Hellow

■ **Winnaar Stadsherstelprijs**
Kantoor aan de Wolpherenwal 1
Pand is kenmerkend door de stijl: loggia met rondbogen dit was typisch voor wachthuizen. Het heeft een zolder onder fraaie mansardekap.
Eigenaar: Kintraco Managementconsultants
Architect: Koppers Architectuur, Gorinchem
Aannemer: J. van Daalen, Gorinchem

■ **Winnaar Stadsherstelpublieksprijs**
Winkelpand en appartementen Arkelstraat – Bloempotsteeg
Het oude bankgebouw had een kenmerkend ontwerp dat fraai is verbouwd tot winkel en 14 appartementen inclusief penthouse. Verder zijn balkons toegevoegd.
Eigenaar: Prosor BV, Moerkapelle
Architect: H.C. de Gelder
Aannemer: Bouwbedrijf Tomassen BV, Stroe

Achterzijde woon- en winkelpand Langendijk 91

Restaurant en appartementen
Grote Markt-Molenstraat

Woonhuis aan de Krommenhoek 1

Kantoor aan de Wolpherenwal 1

Winkelpand en appartementen
Arkelstraat - Bloempotsteeg

Uitreiking Stadsherstelprijs en Stadsherstelpublieksprijs 2014

Zoals elk jaar werden de genomineerde panden kort toegelicht, dit jaar door Matthias van Mourik. De uitreiking werd wat controversieel geacht, voorzitter Jeroen Vinckers reikte de Stadsherstelprijs namelijk uit aan een relatief nieuw pand: de renovatie van het voormalige SNS-gebouw tot woningen en winkelruimte. Met name de bijdrage aan de leefbaarheid van de stad en ontwikkeling van een uitdagend pand op een lastige locatie hadden tot deze keuze geleid. De Stadsherstelpublieksprijs is uitgereikt aan de renovatie van het voormalige wachthuis aan de Wolpherenwal. De genomineerde opdrachtgevers kregen naast bloemen en een foto van hun project ook het traditionele getuigschrift van de SSG.

VAN STICHTING HOLTZFONDS

In het 15e jaar van haar bestaan is de stichting, nauw verbonden met de SSG, wederom actief geweest met de realisatie van een aantal kleinere elementen in de stad, die een toevoeging en ondersteuning betekenen voor de monumentale beleving binnen de stad en de omgeving van Gorinchem.

Voorzitter Bert van't Land heeft in het kader van Gorinchem Architectuurplaquettestad een aantal architectuurwandelingen gedaan. Voor de wandeling door het Kalkhavengebied was er grote belangstelling. Er is een mooi documentatieblad uitgegeven door de Architectuur Plaquette Stichting. Het bovengenoemde initiatief, ondersteund en gedragen door Pim van Mourik en Gerard Broekman, verdient een pluim!

Elementen van de Oude -en de Nieuwe Hollandse Waterlinie komen in Gorinchem samen. Daarom is op provinciaal niveau een overkoepelend bestemmingsplan gemaakt om zo veel mogelijk belangwekkende elementen zonder procedures opnieuw in het zicht te kunnen brengen. In de omgeving van Gorinchem zijn het herstel van Fort Vuren, het kunstfort Asperen en het Geofort tussen Asperen en Herwijnen aansprekend. Er is een plan waardoor uit deze bron ook financiële middelen beschikbaar zijn binnen de vesting Gorinchem. Zo staan verlichtingsplannen voor de poorten (toegangen tot de vestingen) op het programma als ook het beter in beeld brengen van de vestingwerken aan de Noordwestzijde.

Het weer in beeld brengen van de verdedigingswerken langs de oude weg naar Dalem is nog niet ver gevorderd, vanwege een conflict met een beherend agrariër. We hopen als Holtzfonds dat de plannen met betrekking tot het zichtbaar maken van de verdedigingswerken doorgang vinden, het past in de Gorcumse militaire geschiedenis. Met name het in beeld brengen van de oorspronkelijke meidoornhagen langs de vestingwerken vindt het Holtzfonds van groot belang.

Muurschilderingen

Een nieuwe reclame was gevonden in de Kwekelstraat in de buurt van de voormalige zaadhandel Pik. Onderzoek stagneert, ondanks de inzet van velen, om de tekst te achterhalen die op het pand van Kwekelstraat 14 stond aangebracht. Helaas kan niemand ons tot nu toe vertellen welke tekst er heeft gestaan. Het bestuur kijkt nog wel naar twee andere locaties: Op het pand van Solo stond ooit een reclame voor de drankenhandel van Ouwerkerk, de toenmalige eigenaar. In de Westwagenstraat staat nog vaag Stationskoffiehuis op een muur.

Opwaardering Gasthuisgang

Op initiatief van de gemeente Gorinchem en het binnenstadsmanagement is een plan gemaakt om de Gasthuisgang op te waarderen. Stichting het Holtzfonds is daarbij betrokken en heeft met de Gorcumse architect Katrien Koppers een plan ontwikkeld voor de opwaardering van het overkapte gedeelte van de Gasthuisgang aan de Gasthuisstraatzijde. Daarbij willen we de geschiedenis van deze plek zo goed mogelijk in beeld brengen.

Waar de Gasthuisgang uitkomt op de Gasthuisstraat was van ca. 1400 tot 1600 een gasthuis gevestigd voor mensen die ziek waren en verzorging nodig hadden en om reizigers op te vangen die onderdak behoefden. Het is niet ondenkbeeldig dat de kloosterlingen vanuit het Agnietenklooster in de Zusterstraat, langs de Grote Toren en de kerk door het Gasthuispoortje en de Gasthuisgang naar het Gasthuis gingen om daar hun diensten te verrichten. Vanaf ongeveer 1880 was in het overdekte gedeelte een automatiek gevestigd, uitgebaat door de familie van Stam, waar naar verluidt heerlijke croquetten uit de muur konden worden getrokken.

Architect Katrien Koppers heeft een mooi lichtontwerp gemaakt met een verbeelding van de voormalige automatiek in wandtegels. Bij de herinrichting wordt ook aandacht besteed aan de overige zorgvoorzieningen die in het verleden in de binnenstad van Gorinchem tot stand zijn gekomen.

Het definitief ontwerp is in 2015 besproken in de welstandscommissie en in de monumentencommissie. Medio 2016 wordt dit project naar verwachting gerealiseerd. Over het gebruik van de afbeelding van een kroket is overeenstemming bereikt met de beeldend kunstenaar Tjalf Sparnaay.

Kroket van kunstenaar Tjalf Sparnaay

Gevelsteen De Witte Spaarpot

Stichting Het Holtzfonds is over deze te plaatsen gevelsteen met de bewoners in gesprek. De gevelsteen moet zeer zorgvuldig worden vervaardigd door de bewoners van het pand worden geplaatst. Er is een mal gemaakt om de oude jaartalsteen (1613) weer te completeren, het Holtzfonds zorgde voor een financiële bijdrage.

Onderhoudstoestand beelden in de openbare ruimte

Sommige beelden in de openbare ruimte waren aan een onderhoudsbeurt toe, zoals het beeld van herman de vries op de Kalkhaven. Tot onze vreugde is de gemeente in 2014 gestart met de vernieuwing van het voegwerk. Ook zijn er weer rozen geplaatst, zoals aangegeven door de kunstenaar. Op het Symposium 2015 kon er echt van dit weer opgeknapte beeld genoten worden.

Beeld Herman de Vries

Locatie voormalig notariskantoor

Vanuit Epse in Gelderland schreef de heer Klokke aan het Holtzfonds dat hij aandacht wilde vragen voor het feit dat sinds 1863 op de adressen Torenstraat 3 en 5 het notarisambt werd uitgeoefend. De eerste notaris was A.G.W Boll, de laatste notaris die op dit adres zijn ambt uitoefende was A.Z. Snoek. De heer Klokke, is als notariszoon, in dit pand geboren. Hij bezocht dezelfde school als de naamgever van het Holtzfonds, Dr. A. Holtz. Op 12 september 2015 werd door de heer A.Z. Snoek, het gedenkteken onthuld. Bert van 't Land hield namens stichting Het Holtzfonds een korte inleiding over de geschiedenis van de panden.

Struikelstenen

Het Holtzfonds kwam in contact met mevrouw Nooter-Spreekmeester, die het verzoek naar voren bracht om voor de familie van Straten / Polak vier zogenaamde struikelstenen te plaatsen. Zij zijn in de Tweede Wereldoorlog weggevoerd uit het pand aan de Kortendijk 14, waar zij een winkel in koloniale waren hadden, naar een concentratiekamp waar zij zijn omgebracht.

Struikelstenen is een project van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig. Men struikelt over een dergelijke steen met je hoofd en je hart, je moet je buigen om de tekst te kunnen lezen. Op de stenen zijn, in een messing plaatje, de naam, geboortedatum, deportatiedatum en plaats en datum van overlijden gestanst van de weggevoerde personen, in dit geval Joodse mensen. Omdat vanuit het pand aan de Kortendijk 20 Joodse mensen zijn afgevoerd, willen wij ook deze personen gedenken, de familie Meijer, slager van beroep. Hier zullen ook vijf struikelstenen geplaatst worden. Hopelijk wordt dit het begin van meerdere plaatsingen van "Stolpersteine" in Gorinchem.

Kortendijk

Financieel Rapport

Stichting het Holtzfonds heeft ook in 2015 verzoeken ontvangen voor bijdragen aan archeologische en monumentale en stedenbouwkundige projecten in Gorinchem. Een aanvraag voor De Witte Spaerpot is gehonoreerd. De aanvraag van Stichting De Open Kathedraal is ook gehonoreerd. Het betreft een ondersteuningsbijdrage, in het kader van een bijzonder buitenproject voor de Martelaren van Gorinchem. In volgende jaren hopen we u over dit project te informeren. Ook de gedenksteen voor het Notarishuis met bijkomende kosten is gehonoreerd.

Penningmeester George Groeskamp begon met € 18.845 in kas. Aan het eind van 2015 was dit €24.465 geworden, door BTW teruggaven en rentestortingen over 2014 en 2015.

Eind 2015 kondigde Cees Hartman aan begin 2016 zijn bestuurslidmaatschap bij zijn 75e verjaardag te beëindigen. Dat betekent een zoektocht naar een nieuw bestuurslid.

Nieuwe voorzitter

Tijdens de bestuursvergadering in april werd Jeroen Vinckers bij acclamatie gekozen tot nieuwe voorzitter. Hij nam de bestuurlijke hamer over van Inge Burg. De bestuursleden wensten hem veel plezier en voorspoed toe. Inge Burg gaf de bestuursleden een kleine hamer met een mooi verhaal en wenste hen succes bij het verder aan de weg timmeren in Gorinchem.

Voorzitterswissel

Afscheid Inge Burg

Op vrijdag 28 augustus 2015 nam Inge na tien en een half jaar in het bestuur te hebben gezeten, afscheid. Op een zonnige middag onder de bomen van de Varkenmarkt dronken bestuursleden en oud-bestuursleden een glas op haar gezondheid. Bert sprak iedereen toe en roemde Inges inzet en energie. Als stedenbouwkundige heeft Inge een brede blik op onze gebouwde omgeving en kijkt ze altijd verder dan het pand op zich. Dat is in een oude stad als de onze van grote waarde. Ze was als lid van de Bouwgroep betrokken bij: de restauratie van de Mouterij aan de Keizerstraat; het project Geertruidenberg aan het einde van de Molenstraat, tegenover het Tolhuis; de renovatie van het Kaaspakhuis aan de Krommenhoek en de beginfase van het project aan de Hazewindhondstraat. Een mooie lijst! Graag had zij, zo vertelde ze deze vrijdagmiddag, ook van dit project als bestuurslid de eerste paal de grond in zien gaan, maar dat zou nog wel even gaan duren en nu werd het echt tijd voor andere dingen. Gelukkig woont Inge vlakbij de Hazewindhondstraat, dus ze kan de ontwikkelingen op de voet blijven volgen. Wij zijn Inge dankbaar voor haar tijd en inzet en zullen haar gaan missen.

Zilveren schouderklop Bert van 't Land

Een van Inges laatste daden was het samen met Saskia Voest voordragen van mede-bouwgroeper Bert voor een Zilveren Schouderklop bij de gemeente Gorinchem. Over de voordracht van deze Gorcummer hoefden ze op het stadhuis niet lang na te denken. Als iemand deze schouderklop verdiende was hij het! Bert heeft zich jarenlang op allerlei manieren ingezet binnen de Gorcumse gemeenschap en doet dat nog steeds. Hij is een zeer betrokken mens met eindeloos veel energie. Zo was hij raadslid en wethouder voor de PvdA en is hij medeoprichter van de Stichting Poëzieroute; voorzitter van het Holtzfonds; vrijwilliger bij het hospice en bij de Kruitmagazijnen; doet hij op zijn tijd een rondleiding; zit hij op het stembureau en is enthousiast bestuurslid van SSG.

Verrassing

Bekokstoofd werd dat tijdens de uitreiking van het jaarverslag 2014, waarvan de burgemeester de ontvanger zou zijn, Bert zijn Schouderklop zou krijgen van burgervader Veldhuijzen. Zaterdagmiddag 19 september zat het Schuilkerkje aan de Langendijk behoorlijk vol voor de uitreiking van jaarverslag en Stadsherstelprijs. SSG-ers natuurlijk, maar ook vele oud-bestuursleden, een paar wethouders, ja zelfs een enkele journalist zat in de mooie banken. Bert was blij met de grote belangstelling voor de activiteiten van de SSG, niet wetende dat velen speciaal voor hem gekomen waren. Achter de hoge kerkbanken stond zijn familie te wachten tot ook zij zich konden laten zien. Groot waren de verrassing en ontroering toen burgemeester Veldhuijzen Bert naar voren riep om hem te bedanken voor zijn bijzondere inzet voor de stad Gorinchem. Bert kreeg de zware Schouderklop uitgereikt waarna dit gevierd werd met een glas en bloemen.

Zilveren Schouderklop

De erepenning wordt slechts in zeer bijzondere gevallen toegekend, als blijk van grote waardering en erkentelijkheid aan hen, die zich voor de gemeente Gorinchem in hoge mate verdienstelijk hebben gemaakt en als onderscheiding aan inwoners van de stad, die door hun grote en algemeen erkende verdiensten op enigerlei gebied zich die toekenning waardig hebben gemaakt. De Schouderklop is ontworpen door Jolande Bosch, een kunstenaar uit Dalem die tegenwoordig in Rotterdam woont. Bij het onderscheiden van mensen, speelt "de schouder" al lange tijd een symbolische rol. Jolande Bosch gaf daar met de zilveren Schouderklop een eigentijds vervolg aan. Het gebruikte materiaal verwijst naar de traditie die Gorinchem heeft op het gebied van goud- en zilversmeden. De Schouderklop wordt bij de uitreiking daadwerkelijk als schouderklopje op de schouder gelegd.

Opschonen landje

Op een mooie herfstdag eind oktober togen we naar het landje achter de Hazewindhondstraat om op te schonen. Het landje aan het Geniepad en de Artilleriekade wordt nu nog begrensd door een hek en door de Schuttersgracht en is in eigendom van de SSG. Op het landje komen vier bergingen, waarvan drie voor de bewoners van de nieuwe woningen aan de Hazewindhondstraat. Via een brug bij hun huis landen zij straks op de kade om zo bij hun schuurtje te komen. Een plan voor de inrichting is in de maak, zeker is al wel dat een pad langs de Schuttersgracht wordt aangelegd zodat een mooie doorgaande voetgangersroute ontstaat.

Opschot van bomen werd weggehaald, stronken uitgegraven, bladeren geveegd en rotzooi afgevoerd. De vuurkorf bracht gezelligheid en ruimte op. De Tulpenboom (Liriodendron tulipiferum) die op de beschermde bomenlijst van de gemeente staat werd ontdaan van klimop. Het landje wordt al jaren gebruikt om rommel op te gooien en nu ook om fietsen op te stallen. Tijdens de bouw zal het een belangrijke plek worden voor de aanvoer van materiaal en machines. Buurtbewoners kwamen kijken wat er gebeurde en tijdens de praatjes die we met deze voorbijgangers hadden, konden we meteen onze plannen uitleggen. Vele leuke en informatieve gesprekken vonden plaats.

Nieuwe bestuursleden

Renate Giesbers en Annemarie Vermaak zijn in november 2015 tot het bestuur toegetreden. Beiden wonen met hun gezin in de bovenstad. Renate is in Gorinchem geboren en getogen. Zij woont in een oud pakhuis aan de Kalkhaven. De mooiste plek van Gorinchem vindt zij de wallen rondom het Dalempoortje. "Het uitzicht dat je daar hebt over de uiterwaarden en in de verte Woudrichem vind ik bijzonder. Vanuit de stad waan je je helemaal buiten, een mooie combinatie." Annemarie heeft al vele heerlijke wandelingen gemaakt langs molen De Hoop over de Altenawal richting het Eind en als eindbestemming Buiten de Waterpoort. Telkens weer geniet zij van het water, de natuur, het stadsbeeld, de ruimte en de vrijheid... In de PR-groep hopen zij SSG nog meer bekendheid te kunnen geven in de stad.

Opschonen landje

Illustratie voorgevel: Maurice Architecten

FINANCIËEL OVERZICHT SSG

BALANS PER 31 DECEMBER 2015

Actief

	31 december 2015		31 december 2014	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		€ 74.574		
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden				
Onderhanden werk		€ 210.244		
Vorderingen				
Belastingen	€ 1.826		€ 1.510	
Actieve belastinglatentie	€ 8.470		€ 7.704	
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 2.260		€ 1.867	
Liquide middelen		€ 12.556		€ 11.081
		€ 172.660		€ 172.234
		€ 470.034		€ 429.065

Passief

	31 december 2015		31 december 2014	
VERMOGEN				
Eigen vermogen		€ 246.400		€ 251.211
VOORZIENINGEN				
Overige voorzieningen		€ 17.925		€ 15.110
LANG LOPENDE SCHULDEN				
Leningen o/g		€ 145.378		€ 145.378
KORT LOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers	€ 2.261		€ 1.353	
Overige schulden en overlopende passiva	€ 58.070		€ 16.661	
		€ 60.331		€ 17.366
		€ 470.034		€ 429.065

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2015		2014	
DIVERSE OPBRENGSTEN		€ 9.242		€ 11.019
Resultaten projecten		€ 2.000		€ 9.085
		€ 11.242		€ 20.104
Afschrijvingen	€ 4.908		€ 4.908	
Huisvestingskosten	€ 875		€ 1.176	
Kantoorkosten	€ 4.066		€ 4.388	
Verkoopkosten	€ 2.381		€ 5.385	
Algemene kosten	€ 1.837		€ 2.943	
SOM DER BEDRIJFSLASTEN		€ 14.069		€ 18.780
BEDRIJFSOPBRENGST		- € 2.827		€ 1.324
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 880		€ 1.196	
Rentelasten en soortgelijke kosten	€ -3.630		€ -3.630	
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		€ -2.750		€ -2.434
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		€ -5.577		€ -1.110
Belastingen		€ 766		€ -1.418
RESULTAAT NA BELASTINGEN		€ -4.811		€ -2.528

TOELICHTING ALGEMEEN

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens algemeen in Nederland aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde. Opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de geaccumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend.

Afschrijvingspercentage:
Bedrijfsgebouwen en terreinen 3

Vorraden

Onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. Voor het in de toekomst te besparen belastingbedrag uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een active belastinglatentie gevormd ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief.

Overige activa en passiva

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Als resultaat is bepaald, het verschil tussen opbrengstwaarde van de geleverde goederen en diensten en de bedrijfs- en de overige lasten over het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders is vermeld.

Diverse opbrengsten

Onder diverse opbrengsten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Bedrijfskosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hierop reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Belastingen

Met ingang van 2008 is de Stichting belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening.

FINANCIËEL OVERZICHT SSG

TOELICHTING BIJ DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

	2015	2014
Materiele vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en terreinen		
Boekwaarde per 1 januari	€ 79.482	€ 84.390
Afschrijvingen	€ -4.908	€ -4.908
Boekwaarde per 31 december	€ 74.574	€ 79.482
Boekwaarde per 31 december		
Aanschaffingswaarde	€ 147.243	€ 147.243
Cumulatieve afschrijving	€ -72.669	€ -67.761
	€ 74.574	€ 79.482

De WOZ-waarde van het onroerend goed (waardepeildatum 1 januari 2015) bedraagt € 105.000.

Vorraden		
Onderhanden werk	€ 210.244	€ 166.266
	€ 210.44	€ 166.268

Het onderhanden werk betreft de aankoop van onroerend goed aan de Hazewindhondstraat te Gorinchem, voor mogelijke projectontwikkeling. Op dit moment is nog niet duidelijk wat het verwachte resultaat zal zijn op dit project, de kans is niet ondenkbaar dat dit een negatief resultaat zal opleveren.

Vorderingen		
Belastingen		
Omzetbelasting	€ 1.826	€ 1.510
	€ 1.826	€ 1.510
Actieve belastinglatentie	€ 8.470	€ 7.704

Dit betreft het verschil tussen de commerciële en fiscale waardering van het verhuurde pand aan de Keizerstraat en het jubileumfonds.

Overige vorderingen en overlopende activa		
RC stichting Holtzfonds	€ 421	€ 421
Vooruitbetaalde abonnementen	€ 49	€ 0
Nog te ontvangen donaties	€ 910	€ 250
Rente bank	€ 880	€ 1.196
	€ 2.260	€ 1.867

	2015	2014
Liquide middelen		
Rabobank	€ 172.660	€ 172.234
	€ 172.660	€ 172.234
Eigen vermogen		
Stand per 1 januari	€ 251.211	€ 258.739
Bestemming resultaat	€ -4.811	€ -2.528
	€ 246.400	€ 251.211
Voorzieningen		
Overige voorzieningen		
Garantieverplichtingen	€ 6.000	€ 8.000
Jubileumfonds	€ 11.925	€ 7.110
	€ 17.925	€ 15.110
<i>Garantieverplichtingen</i>		
Stand per 1 januari	€ 8.000	€ 20.000
Onttrekking	€ 0	€ -4.615
Dotatie en vrijval	€ -2.000	€ -7.385
Stand per 31 december	€ 6.000	€ 8.000

De garantieverplichting heeft betrekking op onderstaande projecten en is gebaseerd op een zo goed mogelijke schatting van het bestuur:

De garantieverplichting heeft betrekking op onderstaande projecten en is gebaseerd op een zo goed mogelijke schatting van het bestuur:

<i>Jubileumfond</i> s		
Stand per 1 januari	€ 7.110	€ 5.295
Donatie en vrijval	€ 1.815	€ 1.815
Stand per 31 december	€ 3.000	€ 0
Langlopende schulden		
Leningen o/g		
Lening stichting Holtzfonds	€ 45.378	€ 45.378
In 2011 is de lening ongewijzigd voor 5 jaar voortgezet. Vervroegde aflossingen zijn toegestaan. Het rentepercentage bedraagt 8%. Zekerheden zijn niet gesteld		
Stichting Fonds Wonen Ontwikkeling & Welzijn	€ 100.000	€ 100.000
Looptijd maximaal 5 jaar, tot december 2019. Aflossing verplicht bij verkoop onroerende zaak Hazewindhondstraat 12-14. De lening draagt geen rente. Tot zekerheid is het eerste recht van hypotheek gegeven, ad € 135.000, op voorgenoemde onroerende zaken.		
Totaal leningen	€ 145.378	€ 45.378

Kortlopende schulden

Overige schulden en overlopende passiva

Nog te betalen aan subsidie gemeente Gorinchem	€ 49.500	€ 0
RC Stichting Merewade	€ 50	€ 50
Borgen	€ 1.625	€ 1.625
Accountantskosten	€ 1.500	€ 2.500
Fiscalist	€ 381	€ 533
Bankkosten	€ 14	€ 32
Bijdrage VVE Keizerstraat	€ 0	€ 504
Reservering inzake Hazewindhondstraat	€ 5.000	€ 5.000
Rente lening Holtzfonds	€ 0	€ 3.630
Reservering prijs prijsvraag	€ 0	€ 3.000
	€ 58.070	€ 16.874

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Investeringsverplichtingen

Per 31 december 2015 bedroegen de investeringsverplichtingen 0,00 (2014: € 0).

FINANCIEEL OVERZICHT SSG

TOELICHTING BIJ DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2015	2014
Diverse opbrengsten		
Donaties	€ 1.750	€ 3.597
Huuropbrengsten	€ 7.492	€ 7.422
	€ 9.242	€ 11.019
Resultaat projecten		
Mutatie garantievoorziening	€ 2.000	€ 7.385
Overig	€ 0	€ 1.700
	€ 9.085	€ 9.085

Afschrijvingen

Materiele vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	€ 4.908	€ 4.908
--------------------------------	---------	---------

Huisvestingskosten

Huur	€ 0	€ 101
Belastingen en zakelijke lasten	€ 371	€ 369
Onderhoud	€ 0	€ 202
Bijdrage Vereniging van Eigenaren	€ 504	€ 504
	€ 875	€ 1.176

Kantoorkosten

Kosten jaarverslag en vergadering	€ 2.558	€ 2.881
Contributies en abonnementen	€ 308	€ 305
Verzekering	€ 1.202	€ 1.202
	€ 4.068	€ 4.388

	2015	2014
Verkoopkosten		
Promotiekosten	€ 35	€ 35
Stadsherstelprijs	€ 136	€ 363
Excursiekosten	€ 0	€ 2.062
Dotatie jubileumfonds	€ 1.815	€ 1.815
Porti	€ 208	€ 862
Drukwerk/kantoorbenodigdheden	€ 77	€ 118
Bankkosten	€ 111	€ 80
	€ 2.381	€ 5.365
Bijdrage projecten van derden		
Bijdrage project Stichting Geschiedschrijving Gorinchem	€ 0	€ 1.000
	€ 0	€ 1.000

Algemene kosten

Accountantskosten	€ 750	€ 1.500
Overige	€ 1.087	€ 1.143
	€ 1.837	€ 2.943

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rente banken/deposito's	€ 880	€ 1.196
-------------------------	-------	---------

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rente lening o/g Stichting Holtzfonds	€ 3.630	€ 3.630
---------------------------------------	---------	---------

**Fiscale positie en
Vennootschapbelasting****Fiscale positie**

Het belastbare bedrag over boekjaar	€ -8.387	€ -6.387
Verschuldigde vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0

Te verrekenen fiscale verliezen, cumulatief	€ 88.293	€ 79.714
---	----------	----------

Het belastbare bedrag over 2008 tot en met 2015 kan per boekjaar worden verrekend met de belastbare winsten van de volgende negen jaren. Voorzichtigheidshalve zijn de te verrekenen fiscale verliezen niet tot waardering gebracht in de jaarrekening.

Belastingen

Vennootschapsbelasting	€ 766	€ -1.418
------------------------	-------	----------

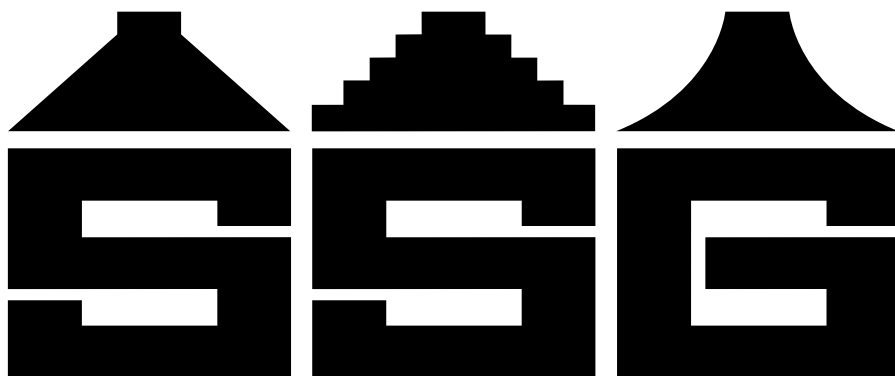
Dit is het fiscale resultaat als gevolg van de actieve belastinglatentie vanaf 2009 over het verschil in waardering fiscaal en commercieel van het pand aan de Keizerstraat, en vanaf 2015 over het verschil in waardering van het jubileumfonds.

De berekening is als volgt:	2015 -pand	2015 - jub.Fonds	2015 - totaal	2014 - pand
Waardering fiscaal	€ 105.000	€ 0		€ 118.000
Waardering commercieel	€ 74.574	€ 11.925		€ 79.482
Verschil	€ 30.426	€ 11.925		€ 38.518
Belastingtarief	20,0%	20,0%		20,0%
Latentie	€ 6.085	€ 2.385	€ 8.470	€ 7.704

GEREALISEERDE PROJECTEN

De SSG streeft er naar om regelmatig vervallen panden in de Gorcumse binnenstad te herstellen. In de 40 jaar van haar bestaan zijn de volgende bouwprojecten gerealiseerd, waarmee 57 huizen aan de Gorcumse woningvoorraad zijn toegevoegd, maar ook zes winkels, twee kantoren, een café, drie pompen, een poortje en een bioscoopzaal.

1978	Westwagenstraat 34 Architect: ir. R. Visser	1995	Willem van Arkel, Revetsteeg 3 Architect: Mazzola Partners
1979	Westwagenstraat 77 Architect: ir. R. Visser	1996	Varkenmarkt 15-21 Architect: Loor en Verkuil
1980	Molenstraat 44, 46 en 48 Architect: DSBV	1996	Stadspompen, Pompstraat, Molenstraat, Kapelsteeg Architect: Mazzola Partners
1981	Gasthuispoortje Architect: ir. R. Visser	1996	Kortendijk 58-60 Architect: Mazzola Partners
1982	Eind 17 Architect: ir. A.M. van Houwelingen	1997	Burgstraat 7 Architect: Mazzola Partners
1984	Dalemstraat 40-42, 44 en 48-50 Architect: Architectenbureau van Engelen jr. BV	1998	Molenstraat 9 Architect: Architectenbureau ir. Hans Koppers
1985	Dalemstraat 56-56a (ABP) Architect: D.G. van Leenen, Atelier Nieuwstad	1999	Schuttersgracht Architect: Architectenbureau ir. Hans Koppers
1986	Molenstraat 97 't Wapen van Dantzig Architect: D.G. Van Leenen, Atelier Nieuwstad	1999	Keizersburgt, Burgstraat 31 en 33 Keizerstraat 3 Architect: Mazzola Partners
1987	Appeldijk 37 Architect: D.G. Van Leenen, Atelier Nieuwstad	1999	Kalkhaven/Spaarpotsteeg Architect: Groeneweg & Van der Meijden
1988	Kalkhaven 70-72 Architect: Mazzola Partners	2001	Eierpakhuis, Keizerstraat Architect: Mazzola Partners
1991	Kortendijk 68-70 Architect: Mazzola Partners	2002	Van Andel pakhuis, Eierveiling Architect: Mazzola Partners
1993	Groothuis, Molenstraat 38a, 38b, 40 en 42 Architect: Aart van Eck BV	2002	Bornsteeg 6 Architect: Vlaardingerbroek en Wevers
		2006	Keizerstraat 19-23, de Mouterij Architect: Hans en Katrien Koppers
		2008	Molenstraat 58-60 Architect: Mazolla Partners
		2011	Krommenhoek 25-27-29 Architect: Maurice Architecten

Stichting Stadsherstel Gorinchem

Postadres: Postbus 139, 4200 AC Gorinchem

E-mailadres: info@ssg-gorinchem.nl

Website: www.ssg-gorinchem.nl

IBAN: NL64 RABO 01067362 48

Redactie: Stichting Stadsherstel Gorinchem

Fotografie: Stefan Kusters, Saskia Voest, Dries de Zwart, Anna van Blittenwijck,
Bert van 't Land en Renate Giesbers

Druk: NetzoDruk, Gorinchem

Vormgeving: Romy Vink, Aditude Creative Agency, Gorinchem

Omslag: Annemarie Vermaak Illustrator

